

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging van de Drinkwaterwet (modernisering regels gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet en signaleringsparameters)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl

De IAK-vragen worden per onderwerp beantwoord.

A. gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet

1. Wat is de aanleiding?

Elke twee jaar stelt de minister van I&W de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet voor drinkwaterbedrijven vast volgens artikel 10, derde lid van de Drinkwaterwet. Doel van dit instrument is het beheersen van de winst, zodat de tarieven niet te hoog worden. Dit mechanisme is destijds door de Tweede Kamer in het wetsvoorstel voor de Drinkwaterwet opgenomen. Bureau AEF heeft een evaluatie uitgevoerd naar de doelmatigheid van de Drinkwaterwet (H5 van de Drinkwaterwet). Hieruit komt een aantal aanbevelingen die gaan over de vermogenskostenvoet.

2. Wie zijn betrokken?

De drinkwaterbedrijven vertegenwoordigd door VEWIN. De aandeelhouders (provincies en gemeenten) van drinkwaterbedrijven. De toezichthouder op de drinkwaterbedrijven, de ILT. De ACM, de adviseur van I&W voor de vermogenskostenvoet. Afnemers van drinkwater, vertegenwoordigd door de Consumenten(bond) en VEMW.

3. Wat is het probleem?

Er zijn twee problemen met de huidige vermogenskostenvoet in de Drinkwaterwet:

- de looptijd van de vermogenskostenvoet is vastgelegd in de wet op 2 jaar, de wens is om deze te verlengen naar 3 jaar;
- de wet is onduidelijk over of drinkwaterbedrijven een overschrijding van de vermogenskostenvoet al in het jaar na de overschrijding (deels) mogen compenseren dan wel pas het daaropvolgende jaar.

4. Wat is het doel?

Het doel van de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet is dat drinkwaterbedrijven financieel gezond blijven, terwijl aan de andere kant consumenten worden beschermd tegen overwinsten van de drinkwaterbedrijven. Zowel een korte looptijd van de vermogenskostenvoet, als het pas na twee jaar mogen compenseren van overwinsten leidt tot schokken in de drinkwatertarieven. Zowel voor afnemers als aandeelhouders is dit onwenselijk. De vermogenskostenvoet wordt gebaseerd op financiële markten. Als de berekening niet meer strookt met de huidige, nieuwe inzichten over deze markten, dan wordt de vermogenskostenvoet te hoog of te laag vastgesteld. Dit raakt de financiële gezondheid van een drinkwaterbedrijf, dan wel de consument.

5. Wat rechtvaardigt overheidsingrijpen?

De looptijd van de vermogenskostenvoet is vastgelegd in de Drinkwaterwet. Aanpassing kan dan alleen via wetswijziging.

6. Wat is het beste instrument?

Het aanpassen van wetgeving.

7. Wat zijn de gevolgen?

Stabieler drinkwatertarieven, stabielere financiële gezondheid van drinkwaterbedrijven. Mogelijk minder werk voor I&W en de ACM, omdat de vermogenskostenvoet in plaats van elke 2 jaar wordt vastgesteld, elke drie jaar wordt vastgesteld.

B. Signaleringsparameters

1. Wat is de aanleiding?

Signaleringsparameters zijn waarden voor indicatoren, bedoeld voor het signaleren van mogelijke verontreiniging in drinkwater of oppervlaktewater bestemd voor de bereiding van drinkwater. In de praktijk zijn er onduidelijkheden en vragen over status en regime van de signaleringsparameters.

2. Wie zijn betrokken?

De drinkwaterbedrijven, vertegenwoordigd door VEWIN. De toezichthouder op de drinkwaterbedrijven, de ILT.

3. Wat is het probleem?

Het was tot voor kort onduidelijk of drinkwaterbedrijven bij de overschrijding van een signaleringsparameter een ontheffing moesten aanvragen of moesten overgaan tot een innamestop. Signaleringsparameters zijn bedoeld om mogelijke verontreiniging te signaleren en de kwaliteit van de bron te bewaken. Als een signaleringsparameter wordt overschreden dan dient een drinkwaterbedrijf te onderzoeken om welke stof het gaat en wat de gezondheidsrisico's zijn. Indien nodig worden maatregelen genomen en wordt voor de desbetreffende stof een specifieke en gezondheidskundig onderbouwde kwaliteitseis vastgesteld. Pas daarna is een ontheffing of productiestop aan de orde. In de lagere regelgeving is het voorgaande verduidelijkt en uitgewerkt. Omdat de Drinkwaterwet geen specifieke uitwerking voor signaleringsparameters bevat (maar alleen een algemeen systeem voor kwaliteitseisen) wordt voorgesteld om ook de wet op dit punt te verduidelijken.

4. Wat is het doel?

Het doel is ook in de Drinkwaterwet een duidelijker regeling voor signaleringsparameters op te nemen zodat voor een drinkwaterbedrijf helder is wat het moet doen als een signaleringsparameter wordt overschreden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsingrijpen?

Verduidelijking van de regelgeving is wenselijk om onnodige belemmeringen en uitvoeringslasten te voorkomen.

6. Wat is het beste instrument?

Het aanpassen van wet en regelgeving.

7. Wat zijn de gevolgen?

De wet en lagere regelgeving worden aangepast, zodat ontheffingsaanvragen en eventuele innamestops niet meer nodig zijn in gevallen waarin er nog geen sprake is van een risico. Hierdoor daalt de werklast van de ILT en de drinkwaterbedrijven en verbetert de leveringszekerheid van drinkwater.